

Sterk internationaal kwekersrecht van levensbelang voor innovatie

CIOPORA-bestuurslid Kim van Rijssen: 'Plantbescherming is essentieel om te blijven veredelen'

Innovatie van plantenrassen komt niet uit de lucht vallen en de bescherming ervan ook niet; daarom bestaat het kwekersrecht.

De organisatie die zich internationaal inspant voor bescherming van de rechten van plantveredelaars is CIOPORA. Waarom is deze relatief onbekende organisatie onmisbaar voor de sierteeltsector? Een interview met Kim van Rijssen van Plantipp, die sinds april 2023 bestuurslid is bij CIOPORA.

Auteur: Hanneke Tax

Niet iedereen zal weten wat CIOPORA precies doet. Wat is het voor organisatie, waar houden ze zich mee bezig?

'CIOPORA is een onafhankelijke internationale non-profitorganisatie voor plantveredelaars, om innovatie van nieuwe plantrassen te ontwikkelen en te ondersteunen. Hiervoor brengen ze verschillende partijen samen: veredelaars, veredelaarsorganisaties en experts op het gebied van intellectueel eigendom. CIOPORA brengt alle partijen samen om kwekersrecht en andere vormen van plantbescherming internationaal op elkaar af te stemmen en ervoor te zorgen dat het kwekersrecht overal sterk staat. "Uniting Breeders, Protecting Innovation" is hun slogan.'

Hoe behartigt de organisatie de belangen naar buiten toe?

'CIOPORA vertegenwoordigt veredelaars bij overheden en organisaties die beslissen over intellectueel eigendom, om ervoor te zorgen dat ze invloed hebben op beslissingen op het gebied van kwekersrecht en dat die beslissingen gunstig zijn voor veredelaars. Dit doen ze

wereldwijd, van de EU tot aan China. Verder doet CIOPORA veel op het gebied van educatie. Ze hebben een onderwijsprogramma, genaamd CIOPORA Academy, waarbij workshops worden gegeven op het gebied van kwekersrecht, plantpatent, merkenrecht en meer.'

Sinds wanneer ben je bestuurslid en wat is je drijfveer om in het bestuur deel te nemen?

'Vorig jaar april werd ik gevraagd om me verkiesbaar te stellen. In april 2023 ben ik verkozen. Plantipp vertegenwoordigt veel onafhankelijke veredelaars in de sierteelt en ik denk dat het belangrijk is dat hun stem gehoord wordt in de organisatie. Wij vragen kwekersrecht aan in veel landen, dus we kunnen goede input geven over praktische zaken en wat beter zou kunnen. Plantbescherming is sowieso essentieel voor veredelaars om te kunnen blijven veredelen. Daarom vind ik het belangrijk dat we lid zijn van CIOPORA, om samen met hen te lobbyen voor goede bescherming van nieuwe plantenrassen.'

Zie je het ook als waardevol voor Plantipp en voor jezelf?

'Voor Plantipp zelf is het heel waardevol om in het bestuur te zitten, om direct contact te hebben met allerlei instanties op het gebied van kwekersrecht en om op de hoogte te zijn van de laatste ontwikkelingen. Ik heb er veel zin in! Het bestuur komt uit verschillende hoeken van de sector en uit allerlei landen, dus we hebben een sterke groep en kunnen veel van elkaar leren.'

Kun je nog eens toelichten waarom kwekersrecht belangrijk is?

'Veredeling is een lang en duur proces. Als iemand een nieuwe plant heeft ontwikkeld, kost het veel tijd en geld om die in de markt te zetten. Dit geldt zowel voor siergewassen en snijbloemen als voor fruitgewassen, en tegenwoordig ook voor cannabis. Soms duurt het na de veredeling nog wel tien jaar voordat je een plant in een tuincentrum ziet. Voor fruitgewassen is dit nog langer. Je wilt dan wel dat deze investering de moeite waard is. Als kwekersrecht niet zou bestaan, zou iedereen vrij zijn om jouw plant te vermeerderen. Dan kun je dus niet controleren wie de plant vermeerdert, of de kwaliteit wel goed is en of de planten raszuiver zijn, en je kunt geen royalty's innen. Dan heb je veel tijd en geld gestopt in jouw uitvinding, maar krijg je er niks voor terug. Bovendien kun je niet controleren of jouw plant na tien jaar nog raszuiver is. Met kwekersrecht kan dat wel. Gedurende 25 tot 30 jaar, zo lang de bescherming duurt, kun je je investering terugverdienen en doorgaan met veredelen. Kwekersrecht is dus essentieel voor innovatie!'

Hebben consumenten en eindgebruikers er ook belang bij?

'Voor de handel en consument zijn nieuwe rassen belangrijk. Denk aan rassen die beter bestand zijn tegen hitte of droogte, in kleinere tuinen passen, beter ziekteresistent zijn, minder energie (hitte/kou) of water nodig hebben in de teelt, sneller groeien, rassen met een mooier uiterlijk, fruitrassen met een betere smaak of structuur en zo kan ik nog wel even doorgaan.'

Hoe staan Nederlandse professionals tegenover het kwekersrecht?

'Nederland staat bekend om innovatie in de tuinbouw en Nederlandse bedrijven zijn altijd bezig om de sector te verbeteren met het oog op de toekomst. Intellectueel eigendom, zoals

kwekersrecht, gaat hand in hand met innovatie, en ik denk dat de meeste Nederlandse professionals in de sector beseffen hoe belangrijk dit is. Toch kom je ook mensen tegen voor wie kwekersrecht nog een onduidelijk begrip is. Voor hen is de CIOPORA Academy aan te raden, die je kunt vinden via ciopora-academy.org.'

Wat zou er gebeuren als het kwekersrecht of royaltysysteem wordt afgeschaft?

'Zonder kwekersrecht zal er veel minder

stimulans zijn om te veredelen. Het zou innovatie tegenhouden. Waar kan een veredelaar anders aan verdienen? Het mooie van kwekersrecht is dat je als veredelaar eigenaar blijft van jouw eigen uitvinding. Je houdt zeggenschap over wat er met jouw ras gebeurt. Zodra het kwekersrecht verlopen is, wordt het ras beschikbaar voor iedereen. Dan heb je als veredelaar – hopelijk – genoeg geld verdiend met royalty's om weer verder te kunnen veredelen.'

'Veredeling is een lang en duur proces. Het kost het veel tijd en geld om een nieuwe plant in de markt te zetten'

CIOPORA tijdens de jaarlijkse vergadering met workshops

Het CIOPORA bestuur in 2023; tweede van links is Kim van Rijssen

Meer informatie

Meer informatie over CIOPORA en het werk van deze organisatie is te vinden op: www.ciopora.org/about. Meer over educatie is te lezen op: www.ciopora-academy.org/about-us/

‘Een recente verandering waaraan CIOPORA heeft meegewerkt, is dat het EU-kwekersrecht voor bepaalde gewassen 30 jaar bescherming geeft in plaats van 25 jaar’

Wordt het kwekersrecht over het algemeen voldoende gewaardeerd en gerespecteerd?

‘Ik denk dat de meeste kwekers in de EU het kwekersrecht wel respecteren. Kwekers en consumenten willen graag nieuwigheden: de mooiste plant, de lekkerste appel, de teeltvriendelijkste plant, een ziektevrije plant etc. Het doel van een veredelaar is verbetering van het huidige assortiment. Je hebt dus als kweker toegang tot betere planten wanneer je samenwerkt met veredelaars of hun agenten.

Als je als kweker niet bereid bent royalty's te betalen, krijg je geen toegang tot deze nieuwe rassen. Er zijn af en toe kwekers die illegaal vermeerderen. Daarmee riskeer je een rechtszaak, een boete en vooral je reputatie als kweker. Wij werken samen met een wijd netwerk van geweldige kwekers die de meerwaarde inzien van nieuwe planten.

De samenwerking met CIOPORA in deze kwestie is cruciaal, omdat zij wereldwijd pleiten voor en informeren over de impact van het kwekersrecht- of PBR- systeem, waarbij ze de beste voorwaarden genereren voor kwekers, hun innovatie beschermen en ervoor zorgen dat die royalty's ontvangen voor hun werk.’

Kun je een voorbeeld geven van iets wat CIOPORA heeft bereikt?

‘CIOPORA is in 1961 opgericht. Sindsdien zet de organisatie zich actief in om wetten te ontwikkelen waarin de rechten van plantveredelaars beschermd worden. Dit is de manier om innovatie in plantveredeling te stimuleren. Een recente verandering waaraan CIOPORA heeft meegewerkt, is dat het EU-kwekersrecht voor bepaalde gewassen 30 jaar bescherming geeft in plaats van 25 jaar. Dit betekent dat veredelaars vijf jaar langer inkomsten kunnen

ontvangen met hun ras. Dit geld kan natuurlijk gebruikt worden voor verdere veredeling.’

En wereldwijd?

‘Een internationaal succesverhaal is Ecuador. In 2013 had de regering daar de jaarlijkse heffing om het kwekersrecht te mogen verlenen 1000 procent duurder gemaakt. Daardoor was het voor veel veredelaars veel te duur om hun kwekersrecht aan te houden of aan te vragen. Door de sterke lobby van CIOPORA is deze nieuwe wet vrijwel helemaal teruggedraaid. Nog een voorbeeld is China. De afgelopen jaren was CIOPORA heel actief in China, om samen met de Chinese overheid te werken aan kwekersrechtwetgeving. Er is nog veel werk aan de winkel, zeker op het gebied van handhaving, maar het is indrukwekkend hoe actief de Chinese overheid is om het kwekersrecht daar naar een hoger niveau te tillen. CIOPORA heeft hierbij een belangrijke adviserende rol.’

Zijn er soms ook lastige discussies?

‘Vaak is er discussie over de vraag: wanneer is een nieuw ras een zogeheten *essentially derived variety* (EDV, een afgeleid ras)? Als iemand een nieuw ras ontwikkelt en hiervoor een bestaand, beschermd ras gebruikt, wat zijn dan jouw rechten als veredelaar van het oorspronkelijke ras? Is dit dan een afgeleid ras (EDV) of niet? Wie is de eigenaar van dit afgeleide ras? Dit is voor veredelaars een belangrijk onderwerp, waarvoor duidelijke regelgeving moet zijn.’

Wat staat er de komende tijd op de agenda van CIOPORA?

‘Het voornaamste doel voor de komende jaren is dat CIOPORA een wereldwijde denktank blijft op het gebied van kwekersrecht. CIOPORA blijft zich inzetten voor kwekersrecht in landen waar het niet bestaat of verbeterd kan worden. Voor de toekomst is het ook belangrijk dat er duidelijke regelgeving komt voor nieuwe veredelingstechnieken, zoals CRISPR-Cas. Welke invloed hebben deze ontwikkelingen op een veredelaar die op een traditionele manier veredelt? En wat betekent dit voor het kwekersrecht? CIOPORA brainstormt hierover met alle partijen en geeft advies in het belang van de veredelaar.’

Een workshop over kwekersrecht van CIOPORA Academy

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!